

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Simile est regnum cœlorum, decem Virginibus.
Matth. 15. Thema: Virginitas, ac castitas, Cœlo digna est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

IN FESTO SANCTÆ
CATHARINÆ.

CONCIO PRIMA.

Simile est Regnum cœlorum decem Virginibus. Textus.
Matth. 25.

Virginitas, & mentis castitas, digna cœ- Thema.
lo virtus est, Virgo qui est, ac castus,
jam Sanctus est, & cœli civis.

Castitas, ac virginitatis integritas, ab Aldhelmo; Pha-
rus nominatur cum Lemmate: *Lucet ex alto. Lau-*
danda virginitatis sublimitas, quasi præcessa Pharos
in edito rupis promontorio posita, splendescit: Verba
sunt citati Aldhelmi lib. de virg. Castitas, & virginitas super om-
nes virtutes promicat, altitudinem cœli inhabitat, sanctitati,
ut fundamento innititur; ut non fallar: Virgo, & castus, indubie
sanctus est. Audiamus Sacram Scripturam: O quam pulchra est Textus Scrip-
casta generatio cum claritate, immortalis est enim memoria illi-
tute. ture.
u, quoniam & apud DEUM nota est, & apud homines. Sap. 4.
Omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ.
inquit Eccles. cap. 26. Beati mundo corde, quoniam ipse De-
um videbunt. March. 5. Assentiuntur Patres: Si in Virgi- Patre,
nalis integritate permanseris, apud Deum ut Angelus, apud ho-
mines ut Deus eris. tradit Sixtus Tertius, Pontifex maximus: Sixtus
lib. de laud. castitatis. Virginalis integritas, & per piam con- Tertius
tinentiam, ab omni concubitū immunitas, Angelica portio est:
docet S. Augustinus, lib. de laudibus Virginit. In carne pre- S. Augustin.

103

S. Chrysolog ter carnem vivere, non terrena vita, sed caelitus est; inquit S. Petrus Chrysologus Serm. 143. Differunt quidem inter se homo pudicus, & Angelus, sed felicitate, non virtute; sola enim castitas, que in hoc mortalitatis loco, & tempore, statum quodam immortalis glorie representat. scribit S. Bernardus in epistolis 24. Nulla virtute tam propriè carnales homines in ritualibus Angelis imitatione conversationis equantur, quam merito, & gratia castitatis, per quam adhuc in terra degenerant, habent secundum Apostolum municipatum in celis, quod dampnata corruptela carnali, habituros sanctos promittitur in futurum, hic iam in carne fragili possidentes. scribit Cassianus lib. 6. cap. 6. Quæ major videri potest dignitas, quam castitatem, quæ non dicam Regibus, ac Dynastis, quod homines tantum agunt, sed illis supernis principibus, ac potestatibus nos exaudient, scribit S. Gregorius Nazianzenz. hom. in Matth. Quid probus exequar laudem castitatis, castitas Angelos facit, qui ut servaverit, Angelus est. Quis negat hanc vitam fluxisse de celo, quam non facile invenimus in terris, nisi postquam Deum hæc terreni corporis membra descendit. ita S. Ambrosius lib. de Virgin. Castos, & Virgines S. Cyprianus, lib. de Virginibus est dicit: Ornamentum gratia spiritualis, illustrior portus glorii Christi. Quid virginitate suavius? quid pulchrior? quid luxuriosius? etenim ipsis solis radiis fulgores splendidores emittit, nos vero ab omnibus terrenis rebus avocans, sic afficit, ut similitudinem justitiae puris intentis oculis intueamur. S. Isidorus lib. 2. de summo bono cap. 40. Veniens de Libano, quod interpretatur, candidatio, id est, migrabis de corpore candido, corpore virgineo, coronaberis. Rupertus Abbas in cap. 4. Cantab. Nullus eis locus in cœlesti illa Aula clauditur, sed cuncta euvinarum mansionum habitacula referantur. scribit S. Hieronymus ad Eustochium cap. 22. Magnum quidem, ut illa dicam, est Virginitas, incorruptibili Deo, ut summatis ducam, hinc.

hominem similem faciens: Ira perorat S. Basilius lib. de vera Virginit. Concludo Exordium cum S. Gregorio Papa lib. 5. in lib. Regum cap. 5. Per meritum incorruptionis, quo à Papa, terrenis, & carnalibus delectationibus se dividunt, in sempiterna redemptionis gloria sublimantur. Imploratā S. Spiritus gratia studeamus Conceptibus.

CONCEPTUS I.

Postquam omnipotens Deus vastam terræ molem, solem, *Confirmatio.* lunam, & stellas, tot animantia, bestias, flores & fructus produxisset, tandem & hominem creavit, quam hominis creationem sacer textus sic describit: *Et videt Deus quod esset bonum,* & ait: *Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram.* Genes. cap. 1. Similitudo Dei dum homo est, & sanctus est, ac innocens. Brevi intervallo iteratò recenset Moyses creationem hominis, ast non amplius dicit hominem esse Dei similitudinem, sed tantum *imaginem* vocat: *Et creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum.* Hic, homo non amplius ad Dei similitudinem creatus dicitur, sed tantum ad *imaginem*, cur hoc? S. Bernardinus mysterium detegit tom. 1. serm. 47. art. 1. cap. 1. *Virginitas in statu innocentiae à Deo ordinata est, nempe Virgo Adam, de terra Virgine, pronunciatur creatus.* Adam ergo qua Virgo, non tām *imago*, sed etiam *similitudo Dei*, id est, *sanc tus*, innocens pronunciatur. Uxore Eva addita, prædicatum *similitudinis* Dei omittitur, uxoratus Adam tantum *imago*, Virgo non tantum *imago*, sed & *similitudo Dei* dicitur; in documentum: *Virginitas similem facit Deo, sanctum, innocentem.* Sic Conceptum hunc subscrabit S. Cyprianus lib. de discip. & habitu Virginum: *Respondens ad sanctimoniam Domini, illius prior porcio Christi.* Et S. Basilius de vera Virginitate: *Magnum guidem, ut verē dicam, est Virginitas, incorruptibili Deo, ut summatim dicam, hominem similem faciens.*

Pars II.

(B b b)

CON-

CONCEPTUS II.

S. Joannes Apocalypſ. cap. 22. narrat: ſibi appari Angelum, qui ei mira ostendebat, ac prædicebat; Angelum dicens, & audiens Joannes, humili reverentia honorare volebat, quem honorem acceptare renuit Angelus: *Vide nè feceris, confidens enim tuus sum.* Quid quæſo Joannem Angelorum confidens effecit? fecit Virginitas, & castitas: ita affirmat Damascenus. 1. de Joanne Baptista: *Refugit obsequium ab illo Agnus suscipere, & noluit adoratorem, quem noverat aequalē, fratrem recognovit, ſocium iudicavit, ſubjectionis obedientiam non impedit, quia in omnibus Sanctis ſemper est Angelice mundus contubernialis, & cognata Virginitas.* Castitas, inquit S. Ambroſius lib. de virginit. Angelos facit, qui eam servaverit, Angelos. Et S. Cyprianus de discip. & habitu Virg. cum caſte perſonam Virgines, Angelis Dei eſtis aequales. Et S. Bernardus ep. 23. Henricum 6. Archiepiscopum: *Quid caſtitate decorius, quam dum de immundo conceptum ſemine, de hoſte domēſticū, aut lum de homine fecit.* Virginitas ergo Joannem, & omnem animam Angelis conſocium, ſimilem, & aequalē facit. Alt. Angelus Sancti Dei Spiritus, ergo qui Virgo eſt, qui caſtus eſt, ſimilis eſt, ac innocens.

CONCEPTUS III.

Iterum S. Joannes Apocalypſ. cap. 14. vidit Agnum Christum cum ingenti turma, ſummis in deliciis cœli atria obambulantes. Et vidi, & ecce Agnus stabat super montem Sion, & cum centum quadraginta quatuor millia. Avidè cum S. Joanne ſe cupitis, qui ſint hi in cœli vertice, Agno Christo proximiſtantes? & conversantes? dicitur citato capite: *Hi ſunt, qui mulieribus non ſunt coinqinati, virgines enim ſunt:* Virgines ſunt, quæ Christo Iesu, Agno cœleſti, proximè adharent, ſimiles, ac familiariffime conjuncti ſunt: dicit nunc Psalmista

us: Cum Sancto, *Sanctus eris*, quid sanctius Dei filio, Agno immaculato, Christo JESU, huic Sanctissimo, casti, & virgines proxime adstant, virginibus & castis JESUS immediatus est; JESUS et cum castis & virginibus, & haec cum JESU, ergo qui casti, virgines vivunt, sancti sunt. Audiamus Sanctum Gregorium: lib. 5. in lib. Regum. cap. 5. *Bene in sublimi esse virgines dicuntur, quia quod natura humana supergreditur, in altissimo virtutum culmine situm est, unde, & virgo ille dilectus, Iesu locum virgineum insinuans ait: Vidi supra montem Sion Agnum sanctem, videlicet in monte quodam esse cum Agno dicantur, quia per meritum incorruptionis, quo à terrenis, & carnalibus delectationibus se dividunt in sempiterna redemptio gloria sublimantur.*

CONCEPTUS IV.

S. Apostolus Paulus de se inquit: *Nostra conversatio in celo est.* ad Philipp. 3. Quis est S. Paulus: Virgo est, castus vixit: patet ex epistola primâ ad Corinth. cap. 7. Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint sicut & ego. Virginum, castorum ergo conversatio, & habitatio in cœlis est; ast qui in cœlo converuantur, & morantur Sancti sunt, ergo qui Virgo, qui castus vivit, sanctus est. Virginem & gentiles in cœlo collocarunt, & inter sidera cœli numerarunt, in cœlo vero quod collocatur, & inter sidera numeratur, sacrum est & sanctum, ergo qui Virgo, & castus vivit, sanctus est. Illud Psalmi 2. dictum: *Apprehendite disciplinam:* S. Hieronymus Apologo ad Ruffum legit: *Adorate puritatem.* Virgo, pura est mente, & corpore, adorare cultum supremum indicat: & testatur Eusebius lib. 4. de Constantino Magno: *Virginum chorum, non tantum non adorabat,* id est, post Deum, summo cultu honorabat; ast qui adeo honorantur, sancti sunt, virgo ergo qui est: castè qui vivit, sanctus est. Præclarè S. Ambrosius lib. 1. de Virgin: *Vivendi sibi usum quasivit è cœlo, quæ sponsum sibi in cœlo inventit.*

(B b b) 2

nit.

*nit. Hæc nubes, æra, Angelos, fideraque transgrediens, vir-
bum Dei ipso sinu Patris invenit.*

CONCEPTUS V.

Immortalitas præclarum omen est Sanctitatis, & beatitudinis. Sic S. Joannes qualitates cœlestis Jerusalem describat: *Mors ultra non erit, sed nequè ullus dolor.* Apoc. 21. S. Athanasius nunc de virginitate inquit: lib. de Virg. *Virginitas coram est, quæ nunquam marcescit, mortem destruens, possidens omni immortalitatem.* & Cassianus lib. 6. cap. 6. de Virginibus reorat: *Quod futuri sumus, vos jam esse cœpistis, vos resurrectionis gloriam in hoc seculo jam tenetis, per seculum sine seculi cogitatione transitis, cum castè perseveratis.* Exemplum habemus Matth. 2. De matribus innocentium narrat Evangelista: *Noluit consolari, eò, quod non sint:* Quæstio est: quid non sunt? an non sunt occisi, & interempti filii? an non sunt mortui innocentes parvuli? Non sunt; non sunt, inquam, mortui, videntur, perennant æternum: Audiatur S. Chrysostomus homo: *Noluit consolari, quia non erant mortui, qui mortui repabantur, consolatio autem rei amissæ est, & non audiatur præstanda.* Quid pusiones hos fecit immortales? monstrat Joannes Apoc. 14. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt inquinati, Virgines enim sunt. De S. Joanne Virgine: exhorto: *Quia discipulus ille non moritur.* Immortalitas donum est innocentiae, ac sanctitatis, hoc donum datum Virginibus et ac castis, ergo qui virgo vivit, & castus, sanctus est.

CONCEPTUS VI.

Beatitudinem æternum duraturam docent Theologoi confidere in Visione DEI: ast hæc visio virginibus & castis promittit.

titur: *Beati mundo corde, quoniam ipsi D E U M videbunt.*
 Matth. 5. In opere patet Joan. 21. piscabantur Apostoli, quibus
 Iesus manifestavit: *Cumque illis locutus est. Non tamen*
cognoverunt discipuli quia JESUS est. Solus Joannes intuetur,
& Iesum agnoscit: Dicit ergo discipulus ille, quem dilgebat
Iesus, Petro, Dominus est. Unde hoc, quod solus Joannes videat
JESUM, & agnoscat? respondet S. Hieronymus lib. 1. contra
Jovianum: Solus virgo, virginem agnoscit. Et Lyranus in
citatum caput scribit: Puritas mentis & corporis maxime dispo-
nit hominem ad cognitionem divinorum, & ideo Joannes, qui
præceteris purior erat, tanquam virgo citius alius cognoscit JESU-
M. Virgo est, quæ omnium primò Iesum intuetur, visione
 Dei beatificatur. Ergo castus qui vivit, sanctus est.

Despondeamus ergo nos virginem castam Christo Salvatori Epilogu-
nostro, ut immarcescibilem coronam gloriae, visionis
Dei, & sanctitatis acquiramus.

Amen.

(Bbb) 3

IN FESTO